YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
23 päivänä marraskuuta 2000 *

Asiassa C-441/97 P,

Wirtschaftsvereinigung Stahl, kotipaikka Düsseldorf (Saksa),

Thyssen Stahl AG, kotipaikka Duisburg (Saksa),

Preussag Stahl AG, kotipaikka Salzgitter (Saksa)

ja

Hoogovens Staal BV, aiemmin Hoogovens Groep BV, kotipaikka IJmuiden (Alankomaat),

edustajinaan asianajaja J. Sedemund, Berliini, ja Hoogovens Staal BV:n edustajana asianajaja E. H. Pijnacker Hordijk, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajotoimisto A. May, 398 route d'Esch,

valittajina,

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laa-

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jennettu ensimmäinen jaosto) asiassa T-244/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl vastaan komissio, 24.10.1997 antaman tuomion (Kok. 1997, s. II-1963), jolla se hylkäsi niiden nostaman Italian julkisille terästeollisuusyrityksille (Ilva-niminen terästeollisuuskonserni) myöntämästä valtiontuesta 12 päivänä huhtikuuta 1994 tehtyä komission päätöstä 94/259/EHTY (EYVL L 112, s. 64) koskevan kanteen,

vastapuolena ja muina asianosaisina:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies P. F. Nemitz, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Italian tasavalta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön diplomaattisten riita-asioiden osaston osastopäällikkö, professori U. Leanza, avustajanaan valtion-asiamies P. G. Ferri, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö, 5 rue Marie-Adélaïde,

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet S. Marquardt ja A. P. Feeney, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja E. Uhlmann, 100 boulevard Konrad Adenauer,

ja

Ilva Laminati Piani SpA, kotipaikka Rooma (Italia),

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) ja F. Macken,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 16.12.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.1.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Wirtschaftsvereinigung Stahl ja Thyssen Stahl AG, Preussag Stahl AG ja Hoogovens Staal BV ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 30.12.1997 toimittamallaan valituksella hakeneet muutosta EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-244/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl ym. vastaan komissio,

24.10.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. II-1963; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla hylättiin valittajien kanne, jossa ne vaativat kumoamaan Italian julkisille terästeollisuusyrityksille (Ilva-niminen terästeollisuuskonserni) myöntämästä valtiontuesta 12 päivänä huhtikuuta 1994 tehty komission päätös 94/259/EHTY (EYVL L 112, s. 64; jäljempänä riidanalainen päätös).

Sovellettavat säännökset

2 Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen (jäljempänä perustamissopimus tai EHTY:n perustamissopimus) 4 artiklan c alakohdassa määrätään, että "tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin yhteisössä kielletään valtioiden muodossa tai toisessa myöntämät tuet tai avustukset taikka määräämät erityismaksut".

3 EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään seuraavasti:

"Kaikissa niissä tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa ja joissa komission päätös tai suositus osoittautuu tarpeelliseksi 2, 3 ja 4 artiklassa määrättyjen yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi hiilen ja teräksen yhteismarkkinoiden toiminnassa 5 artiklan mukaisesti, päätös voidaan tehdä tai suositus antaa sen jälkeen kun neuvoston yksimielinen puoltava lausunto on saatu ja neuvoa-antavaa komiteaa kuultu".

4 Nämä määräykset huomioon ottaen ja vastatakseen terästeollisuusalan rakenneuudistuksen asettamiin vaatimuksiin komissio käytti 1980-luvun alusta alkaen perustana perustamissopimuksen 95 artiklan määräyksiä toteuttaessaan yhteisön tukijärjestelmää, jolla hyväksytään terästeollisuuden valtiontuki tietyissä tarkoin määritetyissä tapauksissa.

5 Komission kyseisen määräyksen nojalla toteuttama järjestelmä käsitti yleisesti sovellettavia päätöksiä, joita kutsuttiin yleisesti "tukisäännöstöiksi" ja tätä järjestelmää on sittemmin muutettu useita peräkkäisiä kertoja terästeollisuuden suhdannevaikeuksiin reagoimiseksi. Nyt esillä olevassa asiassa kysymyksessä olevana aikana voimassa ollut yhteisön terästukisäännöstö oli järjestyksessä viides, ja se on vahvistettu terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyllä komission päätöksellä N:o 3855/91/EHTY (EYVL L 362, s. 57; jäljempänä viides tukisäännöstö).

6 Viidennen tukisäännöstön johdanto-osan I kohdassa todetaan seuraavaa:

"Perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan nojalla kaikki jäsenvaltioiden tuki terästeollisuudelle on kaikissa muodoissaan kiellettyä, riippumatta siitä, onko se erityistä vai ei.

Komissio on ottanut käyttöön 1 päivästä tammikuuta 1986 päätöksellään N:o 3484/85/EHTY, joka on korvattu 1 päivästä tammikuuta 1989 päätöksellä N:o 322/89/EHTY, sääntöjä, joilla sallitaan tuen myöntäminen terästeollisuudelle erityisesti luetelluissa tapauksissa.

Nämä säännöt koskevat valtion missä tahansa muodossa myöntämää erityistä tai muuta tukea.

Niiden tarkoitus on ennen kaikkea olla poistamatta terästeollisuudelta tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää tukea sekä tukea, jonka tarkoitus on antaa terästeollisuudelle mahdollisuus mukauttaa laitoksiaan uusien ympäristönsuojelua koskevien standardien mukaisiksi. Lisäksi niissä sallitaan sosiaalinen tuki, jolla pyritään edistämään laitosten osittaista sulkemista, ja rahoitustuki, jolla

pyritään vähiten kilpailukykyisten yritysten kaiken EHTY-toiminnan lopulliseen lakkauttamiseen. Niissä kielletään vielä kaiken muun toiminta- tai rahoitustuen myöntäminen yhteisön terästeollisuuden yrityksille lukuun ottamatta poikkeusta, joka koskee alueellista investointitukea tietyille jäsenvaltioille.

Näin laadittu täsmällinen järjestelmä, joka nyt koskee kahdentoista jäsenvaltion koko aluetta, on antanut kuluneiden vuosien aikana mahdollisuuden varmistaa tasapuoliset kilpailuolosuhteet tällä alalla. Järjestelmä on yhdenmukainen Euroopan yhteismarkkinoiden toteuttamiseksi asetetun tavoitteen kanssa. Se on myös niiden sääntöjen mukainen, jotka määrättiin valtion avun osalta yhteisön ja Yhdysvaltojen välillä marraskuussa 1989 tehdyssä terästeollisuutta koskevassa yhteisymmärryssopimuksessa, joka on voimassa 31 päivään maaliskuuta 1992. Järjestelmää on siten edelleen noudatettava eräin teknisin mukautuksin.

— — ".

7 Viidennen tukisäännöstön 1 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavasti:

"Jäsenvaltion tai paikallisten viranomaisten terästeollisuudelle antamaa tukea tai missä tahansa muodossa valtion varoista annettua tukea, riippumatta siitä, missä muodossa se on tai onko se erityistä tukea vai ei, voidaan pitää yhteisön tukena ja siten yhteismarkkinoiden toimintaan soveltuvana vain, jos se on 2—5 artiklan määräysten mukaista."

8 Viidennen tukisäännöstön 2—5 artiklan mukaan yhteismarkkinoille soveltuvina voidaan pitää tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettäviä tukia (2 artikla), ympäristönsuojeluun myönnettäviä tukia (3 artikla), lakkauttamiseen myönnettäviä tukia (4 artikla) ja Kreikkaa, Portugalia ja entistä Saksan demokraattista tasa-

valtaa koskevissa yleisissä tukiohjelmissa tarkoitettuja alueellisia tukia (5 artikla).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä ollutta oikeudenkäyntiä edeltäneet tapahtumat

9 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että viidennen tukisäännöstön antamisen jälkeen ja terästeollisuusalan taloudellisen tilanteen huonontumisen vuoksi komissio esitteli 23.11.1992 antamassaan tiedonannossa SEC(92) 2160 lopullinen neuvostolle ja Euroopan parlamentille terästeollisuusyrityksiä koskevan rakenneuudistussuunnitelman, jossa määrättiin sosiaalialaa koskevista oheistoimenpiteistä sekä taloudellisista kannustimista yhteisön tuki mukaan lukien (valituksenalaisen tuomion 4 kohta).

10 Neuvosto hyväksyi 25.2.1993 tekemissään päätelmissä komission esittelemän ohjelman tuotantokapasiteetin olennaiseksi vähentämiseksi. Tämän jälkeen 17.12.1993 tehdystä neuvoston pöytäkirjasta ilmenevästä neuvoston ja komission yhteisestä julistuksesta (jäljempänä 17.12.1993 annettu julistus) käy ilmi neuvoston todenneen muun muassa, että "tukisääntöjä on sovellettava tarkasti — edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta jokaisen jäsenvaltion oikeutta pyytää EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan mukaista päätöstä" (valituksenalaisen tuomion 5 ja 6 kohta).

11 Neuvosto antoi 22.12.1993 perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan nojalla yksimielisen puoltavan lausuntonsa, joka koski tukien myöntämistä kuudelle terästeollisuusyritykselle, joihin kuuluivat Italian julkisen alan terästeollisuusyritykset (Ilva-terästeollisuuskonserni), ja tämän lausunnon perusteella komissio hyväksyi riidanalaisella päätöksellä valtiontukien myöntämisen tälle ryhmälle. Nämä tuet oli tarkoitettu sen rakenneuudistukseen tai yksityistämiseen, eivätkä ne olleet tukia, jotka olisi voitu hyväksyä viidennen tukisäännöstön perusteella (valituksenalaisen tuomion 7 ja 8 kohta).

Kumoamiskanne ja valituksenalainen tuomio

12 Tässä tilanteessa Wirtschaftsvereinigung Stahl -yhdistys ja terästeollisuusyritykset Thyssen Stahl AG, Preussag Stahl AG ja Hoogovens Groep BV nostivat EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklan nojalla 24.6.1994 yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen vaatien riidanalaisen päätöksen kumoamista.

13 Tämä kumoamiskanne perustui seitsemään kanneperusteeseen, joiden mukaan tukisäännöstöä ei ollut otettu huomioon, perustamissopimuksen 95 artiklan soveltamisedellytyksiä ei ollut noudatettu, suhteellisuusperiaatetta ja syrjintäkiellon periaatetta oli loukattu, perusteluvelvollisuus oli laiminlyöty, päätöksentekomenettely oli ollut lainvastainen ja puolustautumisoikeuksia oli loukattu.

14 Viidennen tukisäännöstön noudattamatta jättämistä koskevassa kanneperusteessa kantajat väittivät muun muassa, että komissio oli syyllistynyt harkintavallan väärinkäyttöön hyväksyessään sellaisen tuen myöntämisen, joka ei täyttänyt kyseisessä säännöstössä asetettuja edellytyksiä.

15 Perustamissopimuksen 95 artiklan rikkomista koskevassa kanneperusteessaan kantajat väittivät lisäksi, että riidanalaisella päätöksellä ei noudatettu kyseisen määräyksen ensimmäisen kohdan soveltamisedellytyksiä, koska päätöksessä hyväksytyillä tuilla ei ensinnäkään pyritty EHTY:n perustamissopimuksen 2 ja 4 artiklassa määrättyyn tavoitteeseen eivätkä ne toisekseen olleet välttämättömiä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Valituksenalainen tuomio

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin valituksenalaisen tuomion 34 kohdassa, että perustamissopimuksen systematiikassa 4 artiklan c alakohdalla ei estetä sitä, että komissio hyväksyy ennalta-arvaamattomiin tilanteisiin vastatakseen valtiontuet, jotka ovat yhteensoveltuvia perustamissopimuksen tavoitteiden kanssa, ja tämän jälkeen 36 kohdassa kumoamisperusteesta, jonka mukaan komissio oli syyllistynyt harkintavallan väärinkäyttöön jättäessään noudattamatta viidettä tukisäännöstöä, että komissio on perustamissopimuksen erityismääräyksen puuttuessa perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla toimivaltainen tekemään sellaiset yleiset tai yksittäiset päätökset, jotka ovat tarpeellisia perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi, ja että komissio valtuutetaan mainitulla määräyksellä arvioimaan, kumpi näistä kahdesta päätöstyypistä, yleispäätös vaiko yksittäinen päätös, on asianmukaisempi halutun tavoitteen tai haluttujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin valituksenalaisen tuomion 37 kohdassa, että komissio on valtiontukia koskevissa asioissa käyttänyt perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa annettuja mahdollisuuksia toisaalta tekemällä yleisiä päätöksiä — tukisäännöstöt — ja toisaalta tekemällä yksittäisiä päätöksiä, joilla poikkeuksellisesti hyväksytään tietyt yksittäiset tuet, ja tämän jälkeen se katsoi 38 kohdassa, että esillä olevassa asiassa ongelmana oli se, miten viidennen tukisäännöstön ja riidanalaisen päätöksen kohde ja soveltamisala oli määritettävä.

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vertaili toisiinsa yhtäältä viidettä tukisäännöstöä ja toisaalta riidanalaista päätöstä ja totesi valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa niiden soveltamisalojen eroavan toisistaan, koska tukisäännöstö liittyy yleisesti tiettyihin tukiluokkiin, joita tässä säännöstössä pidetään yhteensopivina perustamissopimuksen kanssa, kun taas riidanalaisessa päätöksessä

sallitaan poikkeuksellisten syiden perusteella ja yhtenä kokonaisuutena tuet, joita ei pääsääntöisesti voida pitää yhteensopivina perustamissopimuksen kanssa.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 42 ja 43 kohdassa seuraavaa:

"42 Tältä kannalta katsoen kantajien väitettä, jonka mukaan tukissäännöstö on pakottava, tyhjentävä ja lopullinen, ei voida hyväksyä. Tukisäännöstö on oikeudellisesti velvoittava vain siinä mainittujen, perustamissopimuksen kanssa yhteensopivien tukien osalta. Tältä osin tukisäännöstössä säädetään kokonaisjärjestelmästä, jolla on tarkoitus varmistaa, että kaikkia siinä määritettyihin luokkiin kuuluvia tukia käsitellään samalla tavoin ja yhtä ainoata menettelytapaa käyttäen. Tämä järjestelmä sitoo komissiota vain silloin, kun se arvioi tässä säännöstössä tarkoitettujen tukien yhdenmukaisuutta perustamissopimuksen kanssa. Se ei siis voi hyväksyä tällaisia tukia yksittäisellä päätöksellä tässä säännöstössä säädettyjen yleisten sääntöjen vastaisesti — — .

43 Sitä vastoin niihin luokkiin kuuluvien tukien osalta, joita tukisäännöstön säännösten mukainen kiellosta vapauttaminen ei koske, voidaan yksittäistapauksessa poiketa tästä kiellosta, jos komissio sille perustamissopimuksen 95 artiklan perusteella kuuluvaa harkintavaltaa käyttäessään katsoo, että tällaiset tuet ovat tarpeen perustamissopimuksessa määrättyjen tavoitteiden toteuttamiseksi. Tukisäännöstöllä pyritään vain yleisesti ja tietyin edellytyksin hyväksymään ne poikkeukset, jotka tästä kiellosta voidaan tehdä määrättyjen näissä säännöksissä tyhjentävästi lueteltujen tukiluokkien osalta. Komissio ei ole toimivaltainen perustamissopimuksen 95 artiklan — jota sovelletaan vain tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa [— —] — ensimmäisen ja toisen kohdan perusteella kieltämään tiettyjä tukiluokkia, sillä jo itse perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa määrätään tällaisesta kiellosta. Tukiin, jotka eivät kuulu tukisäännöksissä tästä kiellosta vapautettuihin luokkiin, sovelletaan siis yksinomaan 4 artiklan c alakohtaa. Tästä seuraa, että jos tällaiset tuet kuitenkin osoittautuvat tarpeellisiksi perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi, komissio on valtuutettu käyttämään oikeudellisena perustana perustamissopimuksen 95 artiklaa voidakseen kohdata tämän ennalta-arvaamattoman tilanteen tarvittaessa yksittäisellä päätöksellä — — ."

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut jatkuivat seuraavasti:

"45 Näissä olosuhteissa riidanalaista päätöstä ei voida pitää perusteettomana poikkeuksena viidennestä tukisäännöstöstä, vaan se on toimenpide, joka tukisäännöstön tavoin perustuu perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan määräyksiin.

46 Tästä syystä väite, jonka mukaan riidanalaisella päätöksellä suositaan tukea saavaa yritystä, koska sillä muutetaan peitellysti tukisäännöstöä, on täysin perusteeton, sillä antaessaan tukisäännöstön komissio ei voinut missään tapauksessa luopua sille perustamissopimuksen 95 artiklalla annetusta toimivallasta ryhtyä yksittäisiin toimenpiteisiin ennalta-arvaamattomissa tilanteissa. Koska taloudellinen tilanne, jonka vuoksi komissio oli tehnyt riidanalaisen päätöksen, ei nyt esillä olevassa asiassa kuulunut tukisäännöstön soveltamisalaan, komissiolla oli toimivalta hyväksyä kyseessä olevat tuet perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla edellyttäen, että tämän määräyksen soveltamisedellytyksiä noudatettiin."

22 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa harkintavallan väärinkäyttöön perustuvan kanneperusteen.

23 Perustamissopimuksen 95 artiklan rikkomiseen perustuvan kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa, että komissiolla on tämän määräyksen 95 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan perusteella toimivalta yhteisön tavoitteen saavuttamiseksi hyväksyä valtiontuki yhteisössä aina, kun tämäntyyppisen toimenpiteen toteuttaminen on tarpeen terästeollisuusalan taloudellinen tilanne huomioon ottaen.

24 Muistutettuaan ensin valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa siitä, että Euroopan terästeollisuus joutui 1990-luvun alussa äkilliseen ja vakavaan kriisiin, joka johtui useasta samanaikaisesta tekijästä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki yhtäältä, pyrittiinkö riidanalaisella päätöksellä tässä kriisitilanteessa perustamissopimuksen mukaisiin tavoitteisiin, ja toisaalta, oliko sen hyväksyminen tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 79—83 kohdassa seuraavaa:

"79 Tältä osin on syytä ensin muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti komission tehtäviin kuuluu perustamissopimuksessa vahvistetut erilaiset tavoitteet huomioon ottaen varmistaa näiden erilaisten tavoitteiden pysyvä yhteensovittaminen ja että komission on tässä tarkoituksessa käytettävä harkintavaltaansa siten, että yhteinen etu toteutuu — — .

80 Nyt esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että riidanalaisella päätöksellä sovitetaan yhteen perustamissopimuksella vahvistetut erilaiset tavoitteet, jotta pääasialliset intressit turvattaisiin.

81 Tiettyjen konsernien tervehdyttämiseen perustuvalla Euroopan terästeollisuuden rationalisoinnilla, kannattamattomien tai kilpailukyvyttömien laitosten lakkauttamisella, ylikapasiteetin vähentämisellä, Ilva-konsernin yksityistämisellä sen elinkelpoisuuden varmistamiseksi ja työpaikkojen kohtuullisella vähentämisellä, joihin näillä päätöksillä pyritään, toteutetaan perustamissopimuksen mukaisia tavoitteita ottaen huomioon terästeollisuusalan herkkyys ja se, että kriisin jatkuminen tai jopa syventyminen olisi voinut aiheuttaa asianomaisten jäsenvaltioiden taloudessa äärimmäisen vakavia ja pysyviä vaikeuksia. Ei ole kiistetty, että tämä ala on olennaisen tärkeä useissa jäsenvaltioissa, koska terästeollisuuslaitokset on sijoitettu alueille, joille on ominaista alityöllisyys ja koska kysymyksessä ovat laajat taloudelliset intressit. Mahdollisista lakkauttamispäätöksistä tai työpaikkojen vähentämistä koskevista päätöksistä tai siitä, että yksityiset, vain markkinavoimien varassa toimivat yhtiöt olisivat

ottaneet valvontaansa kyseiset yritykset, olisi näissä olosuhteissa voinut ilman julkisen viranomaisen tukitoimenpiteitä aiheutua erittäin vakavia yleiseen järjestykseen liittyviä vaikeuksia, koska erityisesti työttömyysongelma olisi syventynyt ja uhannut näin synnyttää vakavan taloudellisen ja sosiaalisen kriisin.

82 Näissä olosuhteissa riidanalaisella päätöksellä pyritään perustamissopimuksen 2 artiklan toisessa kohdassa edellytetyin tavoin kiistämättömästi turvaamaan 'jatkuva työllisyys' ja huolehtimaan siitä, 'että jäsenvaltioiden taloudelle ei aiheuteta olennaista ja jatkuvaa häiriötä', koska sillä pyritään ratkaisemaan tällaiset vaikeudet kyseisiä tukia saavien terästeollisuusyritysten tervehdyttämisellä. Lisäksi se liittyy 3 artiklassa määrättyihin tavoitteisiin, joiden mukaan on huolehdittava 'sellaisten edellytysten ylläpitämisestä, jotka kannustavat yrityksiä kehittämään ja parantamaan tuotantomahdollisuuksiaan' (3 artiklan d alakohta) ja edistettävä 'tuotannon tasaista laajentamista, nykyaikaistamista ja laadun parantamista siten, että vältetään kilpailevia teollisuudenaloja vastaan tarkoitettuja kaikkia suojatoimenpiteitä' (3 artiklan g alakohta). Päätöksellä pyritään rationalisoimaan Euroopan terästeollisuus erityisesti siten, että kannattamattomat tai kilpailukyvyttömät laitokset, kuten Bagnoli, lakkautetaan lopullisesti ja siten, että tiettyjen tuotteiden tuotantokapasiteettia vähennetään pysyvästi (esim. Taranto Italiassa), jotta ylikapasiteettitilanteeseen voidaan vaikuttaa (ks. riidanalaisen päätöksen 2 artikla). Yhdessä edellä mainittujen viiden muun yksittäisen päätöksen kanssa, joilla hyväksyttiin valtion tuet ja jotka tehtiin samana päivänä, riidanalainen päätös liittyy terästeollisuusalan pysyvää rakenneuudistusta ja yhteisön tuotantokapasiteetin vähentämistä koskevaan kokonaissuunnitelmaan (ks. edellä 4—6 kohta). Tässä tarkoituksessa on syytä korostaa, että kyseisillä tuilla ei pyritä varmistamaan pelkästään sitä, että tukea saavat yritykset yksinkertaisesti säilyvät elossa — mikä olisi yhteisen edun vastaista —, vaan niillä pyritään palauttamaan näiden yritysten elinkelpoisuus rajoittaen kuitenkin tukien kilpailua rajoittava vaikutus mahdollisimman vähäiseksi ja valvomaan vilpitöntä kilpailua koskevien sääntöjen noudattamista erityisesti Ilva-konsernin yksityistämistä koskevien edellytysten osalta.

83 Tästä seuraa, että riidanalaisella päätöksellä pyritään yleisen edun turvaamiseen perustamissopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Kantajien esittämä väite, jonka mukaan päätöksellä ei pyritä tällaisten tavoitteiden toteuttamiseen, on tästä syystä hylättävä."

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki, olivatko Ilva-terästeollisuusryhmälle myönnetyt tuet tarpeen perustamissopimuksessa määrättyjen tavoitteiden saavuttamisen kannalta katsoen, muistutettuaan ensin valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan silloin kun kanneperusteet edellyttävät monitahoista taloudellista ja teknistä arviointia, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on vain tarkistettava, että tosiasiat ovat aineellisesti oikeita ja ettei ilmeistä arviointivirhettä ole tehty, ja se totesi valituksenalaisen tuomion 89 kohdassa, etteivät kantajat olleet esittäneet mitään konkreettista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin olettaa, että komissio on tehnyt ilmeisen virheen arvioidessaan kyseisten tukien tarpeellisuutta ja erityisesti sitä, voidaanko tuilla helpottaa tukea saavien yritysten tervehdyttämistä.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 90 kohdassa, että kantajien väite, joka perustuu ainoastaan aikaisempien tukien tehottomuuteen ja jonka mukaan kyseisillä tuilla ei todennäköisesti voida saavuttaa haluttuja tavoitteita, ovat vain arvailuja ja oletuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan sillä, että kantajat yrittävät heijastaa tulevaisuuteen menneisyydessä saatuja tuloksia tutkimatta syvällisesti niitä konkreettisia edellytyksiä, jotka riidanalaisessa päätöksessä on asetettu tukea saavien yritysten rakenneuudistuksen toteuttamiselle näiden yritysten elinkelpoisuuden tai kannattavuuden varmistamiseksi, ei voida näyttää toteen sitä, että komissio ei olisi ottanut huomioon perustamissopimusta.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 91—94 kohdassa seuraavaa:

"91 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että toisin kuin kantajat väittävät, riidanalaisen päätöksen tausta ja perustelut osoittavat, että Euroopan terästeollisuuden silloista kriisitilannetta ja asianmukaisimpia keinoja siihen varautumiseksi on selvitetty perinpohjaisesti. — —

92 Lisäksi tiedonannoista, joita komissio on antanut neuvostolle riidanalaisen päätöksen tekomenettelyn aikana, ilmenee, että vastaajana oleva toi-

mielin on tutkinut perinpohjaisesti kyseisten tukea saavien yritysten elinkelpoisuuden edellytykset. — —

93 Kantajien esittämät väitteet, jotka liittyvät riidanalaisen päätöksen kilpailua rajoittaviin vaikutuksiin, ovat myöskin täysin perusteettomia. Kantajat jättävät ottamatta huomioon ne varotoimet, joihin komissio on ryhtynyt riidanalaisella päätöksellä varmistaakseen Ilvan elinkelpoisuuden ja jotka koskevat erityisesti näiden yritysten velkaantumisen estämistä (ks. riidanalaisen päätöksen perusteluosan II kohta), mutta joilla rahoituksen rakenneuudistukseen myönnetään vain juuri tarvittavat määrät, jotta kaupan edellytykset yhteisössä eivät muuttuisi yhteisen edun vastaisella tavalla, kun otetaan erityisesti huomioon terästeollisuusmarkkinoiden nykyiset vaikeudet (riidanalaisen päätöksen perusteluosan VI kohta). Tämän huomioon ottaen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että estääkseen tukea saavia yrityksiä saamasta perusteetonta etua suhteessa toisiin alan yrityksiin, komissio kiinnittää riidanalaisessa päätöksessä erityistä huomiota siihen, etteivät kyseisten yritysten nettorahoituskustannukset heti aluksi ole alle 3,5 prosenttia — — niiden vuosittaisesta liikevaihdosta, mikä tämän toimielimen käsityksen mukaan, jota kantajat eivät ole kiistäneet, vastaa yhteisön terästeollisuusyritysten nykyistä keskiarvoa. Yleisemmin ottaen riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa asetetaan tietyt edellytykset, joilla pyritään takaamaan, että rahoitustukena myönnetään vain juuri tarvittava määrä. — —

94 Edellä esitetystä seuraa, että kantajat eivät esitä yhtään sellaista perustelua, jonka nojalla voitaisiin katsoa, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että riidanalaisen päätöksen edellytysten mukaiset tuet ovat tarpeellisia perustamissopimuksen tiettyjen tavoitteiden toteuttamisen kannalta."

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tämän perusteella valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa, että riidanalainen päätös ei ole lainvastainen siksi, että sillä väitetyin tavoin rikottaisiin perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrättyjä soveltamisedellytyksiä.

Muutoksenhaku

30 Valittajat vetoavat muutoksenhakunsa tueksi neljään valitusperusteeseen, joiden mukaan viidettä tukisäännöstöä on rikottu, tarpeellisuusperiaatetta (nk. "kullekin vain yhden kerran" -periaate) on loukattu, kansallista paikallista politiikkaa on edistetty lainvastaisesti ja perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohtaa on rikottu.

Ensimmäinen ja neljäs valitusperuste

31 Valittajat väittävät ensimmäisessä ja neljännessä valitusperusteessaan, jotka on syytä tutkia yhdessä, että kun otetaan huomioon

— että viides tukisäännöstö on oikeudellisesti velvoittava vain siinä lueteltujen perustamissopimuksen kanssa yhteensopivien tukien osalta, vaikka tällä säännöstöllä pyritään kieltämään kaikki sellaiset tuet, joita siinä ei nimenomaisesti mainita

— ja että näin ollen yleispäätökseksi katsottava viides tukisäännöstö ja yksittäistapausta koskeva riidanalaisen päätös eivät ole hierarkkisessa suhteessa toisiinsa nähden

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan viidennen tukisäännöstön ja perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan soveltamisalaa.

32 Valittajat katsovat, että viides tukisäännöstö on yleinen ja abstrakti tukien hyväksymistä koskeva järjestelmä, jota sovelletaan kaikkiin terästeollisuuden tukihankkeisiin. Riidanalainen päätös on sitä vastoin yksittäistapausta koskeva tosiasiallinen toimenpide, jonka sisältö ei ole kyseisen säännöstön mukainen. Nämä kaksi tekstiä tosin ovat EHTY:n perustamissopimuksen 14 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja päätöksiä, mutta niiden asema perustamissopimuksen normihierarkiassa on kuitenkin erilainen. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sellainen yksittäistapausta koskeva päätös, joka on normihierarkkisesti ylemmäntasoisen yleisen toimenpiteen vastainen, on vääjäämättä lainvastainen. Lisäksi valittajat väittävät, että koska riidanalaisessa päätöksessä hyväksytyt tuet eivät ole tukia, jotka voidaan hyväksyä viidennen tukisäännöstön nojalla, sillä rikotaan myös perustamisopimuksen 4 artiklan c alakohtaa.

33 Valittajat tukeutuvat erityisesti viidennen tukisäännöstön johdanto-osan I kohdan neljänteen alakohtaan, jossa viitataan siihen, että säännöstöllä kielletään "kaiken muun toiminta- tai rahoitustuen myöntäminen yhteisön terästeollisuuden yrityksille — — ". Niiden mukaan sanoilla "kaiken muun" tarkoitetaan sitä, että tuet, joita ei mainita kyseisessä säännöstössä, ovat kiellettyjä.

34 Valittajat viittaavat myös kyseisen I kohdan kolmanteen alakohtaan, jonka mukaan "nämä säännöt koskevat valtion missä tahansa muodossa myöntämää erityistä tai muuta tukea". Ne tulkitsevat sanoilla "nämä säännöt" tarkoitettavan sekä perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohtaa että viidettä tukisäännöstöä.

35 Valittajat esittävät samat väitteet terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 7 päivänä elokuuta 1981 tehdyn komission päätöksen N:o 2320/81/EHTY (EYVL L 228 s. 14) (nk. toinen tukisäännöstö) I kohdan kolmannesta alakohdasta ja terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1985 tehdyn komission päätöksen N:o 3484/85/EHTY (EYVL L 340, s. 1) (nk. kolmas tukisäännöstö) I kohdan kolmannesta, viidennestä ja kuudennesta alakohdasta sekä tietyistä Italian suunnittelemista tukitoimenpiteistä osana Italian yksityisen terästeollisuuden rakenneuudistusohjelmaa 30 päivänä heinäkuuta 1996 tehdyn komission päätöksen 96/678/EHTY (EYVL L 316, s. 24) III kohdasta.

36 Valittajien mukaan viidennen tukisäännöstön kokonaisvaltaisuuden osoittaa sekin, että sillä — toisin kuin aikaisemmilla tukisäännöstöillä — ei anneta päätöksen N:o 2320/81/EHTY 12 artiklan kaltaista oikeudellista perustaa yksittäisten poikkeuspäätösten tekemiselle.

37 Näillä perusteilla valittajat katsovat, että viidettä tukisäännöstöä sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti "jäsenvaltion tai paikallisten viranomaisten terästeollisuudelle antamaa[n] tuke[en] tai missä tahansa muodossa valtion varoista annettu[un] tuke[en], riippumatta siitä, missä muodossa se on tai onko se erityistä tukea vai ei — — ".

38 Näiden perustelujen osalta on syytä täsmentää, että vaikka viidennen tukisäännöstön johdanto-osan I kohdan neljännessä alakohdassa todetaan, että aikaisemmin annetuissa tukisäännöstöissä olevilla säännöillä "kielletään vielä kaiken muun toiminta- tai rahoitustuen myöntäminen — — ", tätä johdanto-osan kohtaa ei kuitenkaan toisteta missään kyseisen säännöstön määräyksessä. Näin ollen tämä johdanto-osan kohta ei sellaisenaan voi muuttaa viidennen tukisäännöstön soveltamisalaa.

39 On syytä todeta, että viimeksi mainitun tukisäännöstön 1 artiklan 1 kohdassa ei ole tukia koskevaa yleistä kieltoa, vaan siinä yksinkertaisesti täsmennetään yleisin sanankääntein perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa määrätyn poikkeuksen soveltamisala. Tällä viidennen tukisäännöstön määräyksellä ei siis pyritä tekemään mahdottomaksi muiden sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, joilla poiketaan perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa määrätystä kiellosta.

40 Tämä tulkinta ilmenee selkeästi 17.12.1993 annetusta julistuksesta, jonka mukaan viidettä tukisäännöstöä on sovellettava tarkasti "edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta jokaisen jäsenvaltion oikeutta pyytää EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan mukaista päätöstä".

41 Tätä tulkintaa tukee lisäksi yhtäältä kyseisen johdanto-osan I kohdan ensimmäinen alakohta, jossa todetaan selkeästi, että "kaikki jäsenvaltioiden tuki terästeollisuudelle on kaikissa muodoissaan kiellettyä" perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan eikä itse viidennen tukisäännöstön nojalla, ja toisaalta saman I kohdan toinen alakohta, jossa ei mainita, että aikaisemmissa tukisäännöstöissä kiellettiin yleisesti tuet, vaan jossa sitä vastoin todetaan, että niissä oli sääntöjä, "joilla sallitaan tuen myöntäminen terästeollisuudelle erityisesti luetelluissa tapauksissa".

42 Tästä seuraa, että viidennen tukisäännöstön 1 artiklan 1 kohtaa, jossa ei määrätä valtiontukia koskevasta yleisestä kiellosta, on tulkittava siten, että komissiolla ei ole tämän säännöstön perusteella toimivaltaa hyväksyä tässä säännöstössä määrätyssä yksinkertaistetussa menettelyssä tukia, jotka eivät kuulu tämän säännöstön 2—5 artiklan soveltamisalaan, ja että sillä sitä vastoin on toimivalta toteuttaa perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla yleisiä tai yksittäistapausta koskevia lisätoimenpiteitä, joilla se hyväksyy tuet, joista ei määrätä viidennessä tukisäännöstössä.

43 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut yhtäältä valituksenalaisen tuomion 42 kohdassa, että tukisäännöstö on oikeudellisesti velvoittava vain siinä mainittujen, perustamissopimuksen kanssa yhteensopivien tukien osalta, ja toisaalta valituksenalaisen tuomion 43 kohdassa, että komissio on valtuutettu käyttämään oikeudellisena perustana perustamissopimuksen 95 artiklaa tehdäkseen yksittäisen päätöksen.

44 Näin ollen valittajien ensimmäinen ja neljäs valitusperuste on perusteettomina hylättävä.

Toinen valitusperuste

45 Toisessa valitusperusteessaan valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt valtiontukia koskevien yhteisön periaatteiden nojalla katsoa, että rakenneuudistushankkeelle voidaan lähtökohtaisesti maksaa tukia vain kerran. Koska tuen myöntäminen on välttämättömästi sidoksissa siihen, että rakenneuudistus on luvattu toteuttaa, uusia tukia ei voida myöntää, sillä ne eivät täytä perustamissopimuksen 95 artiklassa määrättyä tarpeellisuusedellytystä.

46 Ilva-terästeollisuuskonserni on nyt esillä olevassa asiassa jo saanut 15,8 miljardin ecun suuruiset tuet ennen riidanalaisella päätöksellä hyväksyttyjen tukien maksamista. Tätä edeltävän ajanjakson aikana kyseinen konserni oli kolme kertaa organisoitu uudelleen Italian tasavallan myöntämän tuen avulla.

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis jättänyt ottamatta huomioon sen, että tämän konsernin neljäs tervehdyttäminen ei voinut olla välttämätöntä perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta katsoen kehitettäessä Euroopan terästeollisuutta.

48 Valittajat toteavat myös, että komissio on itsekin hyväksynyt näkemyksen, jonka mukaan "rakenneuudistustuen" käsite edellyttää, että tervehdytettävä yritys saa valtiontukea vain yhden ainoan kerran. Tältä osin ne viittaavat erityisesti komission tiedonantoon, jonka nimi on "vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevat yhteisön suuntaviivat" (EYVL 1994, C 368, s. 12) ja jonka 3 luvun 3.2.2 A kohdan toisessa alakohdassa todetaan, että "kuten pelastustukienkin, rakenneuudistustukien pitäisi siis yleensä olla tarpeen vain yhden ainoan kerran".

49 Komissio katsoo, että tämä valitusperuste on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, koska se ei perustu väitteeseen siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi valituksenalaisessa tuomiossa tehnyt oikeudellisen virheen. Komission mukaan kyseisessä valitusperusteessa väitetään, ettei sitä seikkaa, että Ilvaterästeollisuuskonserni oli jo saanut tukia ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä, ollut otettu huomioon, tai että sitä oli arvioitu virheellisesti.

50 Tältä osin riittää kun todetaan, että vaikka onkin totta, että valittajat kiistävät kyseisen tuen tarpeellisuuden, tämä ei kuitenkaan muuta sitä seikkaa, että tämä valitusperuste nojautuu erityisesti väitteeseen, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt huomioon ottamatta valittajien mukaan perustamissopimuksen 95 artiklassa vahvistetun oikeusperiaatteen, jonka mukaan rakenneuudistustukea voidaan pitää tässä viimeksi mainitussa määräyksessä tarkoitetuin tavoin tarpeellisena ainoastaan, jos se myönnetään vain yhden ainoan kerran. Tästä seuraa, että toinen valitusperuste koskee oikeussäännön huomiotta jättämistä ja että se on tästä syystä otettava tutkittavaksi.

51 Pääasian osalta on syytä yhtäältä muistuttaa, että perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kaikissa niissä tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa ja joissa komission päätös tai suositus osoittautuu tarpeelliseksi 2, 3 ja 4 artiklassa määrättyjen yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi hiilen ja teräksen yhteismarkkinoiden toiminnassa 5 artiklan mukaisesti, päätös voidaan tehdä tai suositus antaa sen jälkeen kun neuvoston yksimielinen puoltava lausunto on saatu ja neuvoa-antavaa komiteaa kuultu.

52 Toisaalta on syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisellä kohdalla pyritään ainoastaan määräämään sellaisesta erityisestä poikkeusjärjestelmästä, jonka

perusteella komission on mahdollista toimia ennalta-arvaamattomassa tilanteessa (asia 9/61, Alankomaat v. korkea viranomainen, tuomio 12.7.1962, Kok. 1962, s. 413 ja 449).

53 On totta, että komissio ei voi perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla missään tapauksessa hyväksyä sellaisten valtiontukien myöntämistä, jotka eivät ole välttämättömiä kyseisessä perustamissopimuksessa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja joilla aiheutetaan kilpailun vääristyminen yhteisillä teräsmarkkinoilla (asia 214/83, Saksa v. komissio, tuomio 3.10.1985, Kok. 1985, s. 3053, 30 kohta).

54 Kyseisen määräyksen ja siinä määrätyn tarpeellisuusperiaatteen perusteella ei kuitenkaan voida päätellä, että valtiontuet ovat välttämättömiä tietyn yrityksen rakenneuudistushankkeen kannalta katsoen ainoastaan, jos ne myönnetään yhden ainoan kerran.

55 Perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen kohdan tulkitseminen tällä tavoin ei ole tämän määräyksen tarkoituksen mukaista, sillä tällä määräyksellä pyritään antamaan komissiolle toimivalta, jonka perusteella sen on mahdollista toimia ennalta-arvaamattomassa tilanteessa ottaen huomioon markkinoilla vallitsevien olosuhteiden vaihtelut. Periaatteen "kullekin vain yhden ainoan kerran" soveltamisella rajoitettaisiin nimittäin suhteettomasti niiden tukien luokkaa, joiden saatetaan katsoa olevan kyseisessä määräyksessä tarkoitetuin tavoin tarpeellisia, sekä aiheutettaisiin se, että komissiolla ei olisi kussakin yksittäistapauksessa mahdollisuutta tutkia, onko suunniteltu rakenneuudistustuki välttämätön perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi.

56 Periaate "kullekin vain yhden ainoan kerran" ei perustu myöskään tiedonantoon, jonka otsikko on "vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtion tukea koskevat yhteisön suuntaviivat", mikä

ilmenee selkeästi valittajien vaatimustensa tueksi esittämästä tiedonnon kohdasta, jossa on käytetty sanoja "pitäisi" ja "yleensä".

57 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että riidanalaisella päätöksellä hyväksytty tuki on välttämätön.

58 Toinen valitusperuste on tästä syystä perusteettomana hylättävä.

Kolmas valitusperuste

59 Kolmannessa valitusperusteessaan valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa ei ole otettu huomioon sitä, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä tehnyt vakavan arviointivirheen katsoessaan, että tällä päätöksellä pyrittiin vahvistamaan Italian terästeollisuutta. Valittajien mukaan riidanalaisen päätöksen IV kohdasta ilmenee, että hyväksyessään Ilvaterästeollisuuskonsernille myönnetyt tuet komissio on edistänyt kansallista paikallista politiikkaa. Kansallisen paikallisen politiikan edistäminen on kuitenkin selvästi vastoin perustamissopimuksen 2—4 artiklan tavoitteita.

60 Italian hallitus väittää tämän valitusperusteen olevan uusi, koska valittajien nostamaan kumoamiskanteeseen ei sisältynyt väitettä siitä, että riidanalaisella päätöksellä edistettiin kansallista paikallista politiikkaa ja koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei näin ollen ollut voinut ratkaista asiaa tältä osin.

61 Tältä osin on todettava, että — kuten valituksenalaisen tuomion 63 kohdasta ilmenee — silloiset kantajat ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nimenomaan väittäneet, ettei riidanalaisen päätöksen — jolla pyritään "antamaan Italian terästeollisuudelle taloudellisesti vakaa ja elinkelpoinen rakenne" — tavoite ollut perustamissopimuksen 2, 3 ja 4 artiklassa määritettyjen tavoitteiden mukainen, jotka koskevat yhteismarkkinoita ja yhteisön terästeollisuutta kokonaisuudessaan eivätkä yhden ainoan jäsenvaltion teollisuutta tai varsinkaan yhden ainoan yrityksen selviytymistä. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituksenalaisen tuomion 76—83 kohdassa, oliko riidanalaisen päätöksen tavoite perustamissopimuksen tavoitteiden mukainen.

62 Tästä seuraa, että kolmas valitusperuste on otettava tutkittavaksi.

63 Pääasian osalta on syytä todeta, että kuten valituksenalaisen tuomion 76—83 kohdasta ilmenee, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut yksityiskohtaisesti riidanalaisen päätöksen tavoitteet ja tullut siihen johtopäätökseen, että sillä pyritään yhteisen edun turvaamiseen perustamissopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

64 Valittajat ovat valituksessaan väittäneet vain, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa ei ole otettu huomioon sitä, että riidanalaisella päätöksellä pyrittiin Italian terästeollisuuden vahvistamiseen, mutta ne eivät ole tämän väitteen tueksi esittäneet sellaisia perusteluja, joiden nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut, joihin viitataan tämän tuomion 24 ja 25 kohdassa, voitaisiin asettaa kyseenalaisiksi.

65 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on muun muassa valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa katsonut, riidanalainen päätös, kuten viisi muuta samana

päivänä tehtyä yksittäistä päätöstä, joilla hyväksyttiin valtiontuet, joita Saksan liittotasavalta, Portugalin tasavalta ja Espanjan kuningaskunta aikoivat myöntää tietyille terästeollisuusyrityksille, liittyi kokonaissuunnitelmaan, jolla pyrittiin Euroopan terästeollisuusalan pysyvään rakenneuudistukseen ja yhteisön tuotantokapasiteetin vähentämiseen erityisesti lakkauttamalla pysyvästi kannattamattomat tai kilpailukyvyttömät laitokset.

66 Tästä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa perustellusti katsonut, että riidanalaisella päätöksellä hyväksytyllä tuella ei pyritä varmistamaan sitä, että tukea saava yritys yksinkertaisesti vain säilyy toimintakykyisenä.

67 Näin ollen kolmas valitusperuste on perusteettomana hylättävä.

68 Valittajien valitus on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

69 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn 118 artiklan nojalla, asianosainen joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Wirtschaftsvereinigung Stahlin, Thyssen Stahl AG:n, Preussag Stahl AG:n ja Hoogovens Staal BV:n velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska viimeksi mainitut ovat hävinneet asian, ne velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan nojalla Italian tasavalta ja Euroopan unionin neuvosto vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Wirtschaftsvereinigung Stahl, Thyssen Stahl AG, Preussag Stahl AG ja Hoogovens Staal BV velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

3) **Italian tasavalta ja Euroopan unionin neuvosto vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Gulmann Puissochet Macken

Julistettiin Luxemburgissa 23 päivänä marraskuuta 2000.

R. Grass
kirjaaja

C. Gulmann
kuudennen jaoston puheenjohtaja